

Ad Nooitgedagt en Nanny Marquenie: 'Enchanté' Leven met dialyse in de Provence. Uitgeverij NierNieuws 2012. ISBN 9789087592707. Zie ook www.niernieuws.nl en <http://nanadno.pagesperso-orange.fr> (Nierziekten/ED/1)

Soort boek/Ziekte/Stijl: Dit boek van 196 pagina's bevat toegankelijke columns van Ad Nooitgedagt en Nanny Marquenie geschreven gedurende een periode van 3 jaar, vanaf 2008. Deze Nederlanders schrijven in de columns over hun leven in de Provence, waar ze zich sinds 1996 hebben gevestigd. De columns zijn eerder verschenen op de website van NierNieuws. Ad is namelijk sinds 2006 dialyse patiënt en had eerder ook prostaatkanker. Afwisselend schrijven Nanny en Ad ieder apart hoe hun leven in Zuid-Frankrijk verloopt, waarin voor beiden drie keer per week dialyse een gegeven is.

Over de schrijvers: Ad Nooitgedagt (1934) en Nanny Marquenie (1948) zijn getrouwd en wonen in een Provençaalse villa in de bosrijke omgeving van het zuid Franse Taradeau, waar zij ook gasten verwelkomen in een gîte . Ook dialyse patiënten zijn bij hen welkom. Die kunnen zo nodig rekenen op hun hulp en bijstand in het dialyse-centrum in Draguignan.

Ad is afgestudeerd in de diergeneeskunde en werkte op diverse plekken voordat hij gepensionneerd was en Nanny werkte als secretaresse en PR medewerkster. Zij hebben kinderen en kleinkinderen.

Korte beschrijving: In 1996 begonnen Ad en Nanny aan het waarmaken van hun droom. Ze kochten een stuk bosgrond en lieten hun eigen huis bouwen in het dorpje Taradeau in Zuid Frankrijk. Hun verhalen beschrijven hoe zij hun leven in dit Zuid-Franse dorpje ingevuld hebben, waarbij 3 keer per week dialyse voor Ad een vaststaand feit is. Angsten en onzekerheden die samenhangen met het dialyse patiënt zijn en de prostaatkanker die Ad ook heeft gehad, komen ook aan bod.

Ad en Nanny beschrijven daarnaast hoe hun leven gewoon doorgaat, wat ze niet kunnen doen, of alleen door een grote krachtsinspanning te leveren en heel veel organisatiewerk en wat wél kan. Zo heeft Nanny er na jaren voor gezorgd dat een grote wens van hen uitkomt, een keer voor een langere periode terug gaan naar Nederland. Ze beschrijven verder hoe ze met kleine aanpassingen en trucjes het leven zo aangenaam mogelijk maken, bijvoorbeeld door Ad aan het eind van de dag aan de dialyse te laten gaan. Ze vergelijken zorg die ze in Frankrijk krijgen met de in Nederland verkregen zorg. En natuurlijk beschrijven ze hoe ze genieten van het leven als God in Frankrijk.

Wat viel op: Aan de ene kant het geregeld en gedoe, omdat drie keer per week nierdialyse op het programma staat. Aan de andere kant ook dat dit echtpaar kan genieten en heel veel probeert waar te maken in het leven dat hen samen nog rest. Zoals bijvoorbeeld toch een tijdje overkomen naar Nederland. Want zoals Ad terecht opmerkt, hij zal nierdialyse iets anders ervaren omdat hij ouder (70) is dan een jongere met een nierprobleem.

De zorg druk die Nanny kent, en de redenen die ze aangeeft waarom ze niet anders

zou willen.

Citaten: Pag.49: ‘De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken, zoals huishouden, buitenwerk, financiën, en sociale contacten, komt eigenlijk op mij neer. Ik ben de spin in het web. Niet dat Ad alles uit handen geeft, maar hij is niet betrouwbaar. Zijn conditie wisselt sterk, vooral na de dialyses. Hij doet wat hij kan wanneer hij het kan.’

Pag.80: ‘Van tevoren ga je langdurig door de onderzoeksmolen: een sluimerende prostaatcancer bijvoorbeeld gooit je hoop aan gort. En zo zullen er meer redenen zijn voor een néé! (...) Samen hebben wij om deze redenen gekozen voor een overzichtelijk leven: drie avonden in de week dialyseren. Niet leuk, maar je weet wat je hebt! De jaren die we samen hebben willen we in alle rust zoveel mogelijk zelf inrichten.’

Pag. 94: ‘Wachten op de opname. Dit is misschien wel de moeilijkste periode van het ziekteproces. ‘Nanny, we gaan er geen drama van maken. Het leven gaat verder. Gesterkt door de medicijnen kunnen we er nog best iets gezelligs van maken hoor!’

Pag.116: ‘ En met z’n allen hebben we, echt mediterrane, urenlang onder de bomen aan de lange tafel zitten eten, drinken en vrolijk zijn. Na de moeilijke wintermaanden waarlijk een verademing.’